

Urolap

Årsrapport 2007

Laparoskopiudvalget
Dansk Urologisk Selskab
Marts 2008

UROLAP er Dansk Urologisk Selskabs kliniske database over alle laparoskopiske operationer i urologien. Urolap er registeret som en forsknings- og udviklingsdatabase i Datatilsynet og skal ikke umiddelbart forveksles med en traditionel kvalitetssikringsdatabase, selvom opbygningen har mange lighedspunkter med disse. Databasens formål er at beskrive udviklingen af den laparoskopiske urologi i Danmark men også til at overvåge komplikationsraten og mortaliteten til de urologiske indgreb. Antallet af indrapporterede parametre er derfor begrænset til netop disse områder, bortset fra baggrundsvariabler som kan afspejle aktiviteten af laparoskopiske indgreb på de urologiske afdelinger. Indrapporteringen til databasen begyndte i 2003, de enkelte kvalitetsparametre er siden hen løbende blevet justeret af laparoskopiudvalget. Databasen er foreløbig baseret på papirskemaer der indtastes i databasen via forskningssekretariatet på urologisk afdeling i Skejby. Denne ordning har været hensigtsmæssig i udviklingsfasen af databasens kvalitetsindikatorer men er på sigt ikke holdbart også set i lyset af den støt stigende aktivitet i den laparoskopiske urologi. Imidlertid har vi besluttet at springe en netbaseret løsning over og vente til at data kan integreres i en EPJ løsning. Erfaringen fra andre databaser viser at en netbaseret løsning vil koste op mod 0,5-1 mio. kr. i etableringsudgifter og ca. 100.000,- kr. i årligt drift. Årsrapporten dækker de indrapporterede indgreb, dækningsgraden skønnes at ligge omkring de 80-90% af alle indgreb i Danmark.

Registreringsskemaet er ændret lidt pr. 1. April 2007. Det er især definitionen af en undervisningssituation der er tilføjet. Det 'nye' skema kan downloades fra Dansk Urologisk Selskabs hjemmeside www.urologi.dk. **De afdelinger der stadig bruger det gamle bedes venligst omgående at downloade og anvende det nye skema.**

Først når der er et økonomisk grundlag for en fortsat drift vil det være muligt at kontrollere dækningsgrad og datakomplethed via samkørsel med andre registre. En del skemaer er stadig mangelfulde, ulæselige, indsendes i allersidste øjeblik og gerne i store bunker adgangen. Det er et meget stort arbejde at rense ud i disse fejl. Det kan give anledning til fejlfortolkninger. Ydermere indsendes der skemaer før man kan udtale sig om 30-dages mortalitet. Husk at databasen validitet er dyb afhængig af korrekte data.

Laparoskopiudvalget har kommenteret de enkelte tabeller. Kun hvor det var meningsfyldt, har vi udspecificeret resultaterne på afdelingsniveau. Der er store huller i indberetningen af undervisningssituationen og ASA gruppen. Sidstnævnte kan altid oplyses af anæstesilægen/-sygeplejersken. De enkelte komplikationer er listet op som de er indrapporteret for at give læseren et indtryk af hvor varieret komplikationerne, både større og mindre, kan være. Vi håber at denne liste giver anledning til eftertanke og skærper opmærksomheden for mulige komplikationer. Afdelingerne bedes dog at være omhyggeligt med at rapportere komplikationer. Det synes især at knibe med at få senkomplikationer med i databasen. Det fremgår klart af rapporten at blødning er den vigtigste komplikation og årsag til de fleste konverteringer. Laparoskopiudvalget vil arbejde med at afdække årsagerne til blødning og om muligt pege på nogle indsatsområder, herunder teknik og uddannelse. Erfaringen fra talrige laparoskopikurser viser at mange kursister har brug for indgående træning i håndtering af blodkar og teknikker i at standse blødninger når uheldet er ude.

Udvalget takker biostatistikker cand.scient. Anders Riis for uvurderlig hjælp i forbindelse med dataanalyserne.

Laparoskopiudvalget marts 2008

Antal indgreb pr afdeling fordelt på år

Sygehus	År					I alt	
	2003	2004	2005	2006	2007		
	n	n	n	n	n	n	%
Skejby	89	116	145	158	209	717	24.27
Aalborg	72	102	106	160	192	632	21.39
Herlev	25	57	69	87	108	346	11.71
Viborg	54	54	87	72	55	322	10.90
Holstebro	0	0	64	79	74	217	7.35
Odense	0	14	17	49	72	152	5.15
Randers	2	13	32	31	25	103	3.49
Frederiksborg	0	0	0	35	52	87	2.95
Sønderborg	0	0	0	33	42	75	2.54
Rigshospitalet	0	10	5	24	30	69	2.34
Frederiksberg	0	0	1	18	43	62	2.10
Esbjerg	0	0	0	10	50	60	2.03
Roskilde	0	0	7	8	28	43	1.46
Holbæk	0	0	41	0	0	41	1.39
Fredericia	0	0	17	10	0	27	0.91
Næstved	0	0	0	0	1	1	0.03
I alt	242	366	591	774	981	2954	100.00

Antallet af indgreb er under kraftig stigning. Laparoskopiudvalget anbefaler at der udføres mindst et indgreb pr uge pr afdeling, dvs. 40 indgreb pr år for at vedligeholde og udvikle en rimelig kompetence.

Patienter under 16 år

Sygehus	År					I alt	
	2003	2004	2005	2006	2007		
	n	n	n	n	n	n	%
Skejby	45	43	54	61	62	265	63.25
Aalborg	18	22	9	6	5	60	14.32
Viborg	7	8	15	11	9	50	11.93
Holbæk	0	0	10	0	0	10	2.39
Herlev	0	2	4	2	1	9	2.15
Holstebro	0	0	4	4	1	9	2.15
Roskilde	0	0	2	3	3	8	1.91
Sønderborg	0	0	0	3	0	3	0.72
Randers	0	1	1	0	0	2	0.48
Odense	0	1	0	0	1	2	0.48
Esbjerg	0	0	0	0	1	1	0.24
I alt	70	77	99	90	83	419	100.00

Procedurer

Procedure	År					I alt	
	2003	2004	2005	2006	2007		
	n	n	n	n	n	n	%
Nefrektomi	63	97	153	175	217	705	23.87
Staging	28	54	119	215	281	697	23.60
Pyeloplastik	34	52	77	71	93	327	11.07
Abdominal testikel	41	43	80	65	52	281	9.51
Nefroureterektomi	11	22	40	57	77	207	7.01
Radikal prostatektomi	0	0	20	44	90	154	5.21
Adrenalektomi	5	29	26	47	39	146	4.94
Donornefrektomi	21	29	21	31	38	140	4.74
Partiel nefrektomi	12	15	10	22	30	89	3.01
P-kateter	13	4	17	17	26	77	2.61
Varicocele	8	9	24	16	14	71	2.40
Varia	4	10	1	9	17	41	1.39
Nefropeksi, cyste	2	1	2	3	4	12	0.41
Blære-operation	0	1	1	2	1	5	0.17
Urinvejssten	0	0	0	0	2	2	0.07
I alt	242	366	591	774	981	2954	100.00

Laparoskopiudvalget har noteret sig det relativt lave antal adrenalektomier. Det kan dels skyldes en underrapportering men også det faktum at man i Århus fortager binyrekirurgi på den kirurgisk gastroenterologiske afdeling. Udvalget anbefaler at retroperitoneal kirurgi udføres af urologer.

Procedurer (2003-2007) fordelt på afdelinger

Procedure	Afdeling							
	Rigshospitalet	Frederiksberg	Herlev	Frederiksborg	Roskilde	Holbæk	Næstved	Odense
	n	n	n	n	n	n	n	n
Nefrektomi	23	19	79	30	11	17	0	43
Staging	0	23	72	43	10	0	0	6
Pyeloplastik	1	5	50	0	4	7	1	29
Abdominal testikel	2	0	2	0	8	9	0	3
Nefroureterektomi	1	14	35	13	5	4	0	7
Radikal prostatektomi	0	0	0	0	0	0	0	5
Adrenalektomi	28	0	47	0	0	0	0	43
Donornefrektomi	14	0	36	0	0	0	0	9
Partiel nefrektomi	0	1	11	1	0	0	0	0
P-kateter	0	0	0	0	5	0	0	1
Varicocele	0	0	0	0	0	4	0	3
Varia	0	0	12	0	0	0	0	3
Nefropeksi, cyste	0	0	1	0	0	0	0	0
Blære-operation	0	0	0	0	0	0	0	0
Urinvejssten	0	0	1	0	0	0	0	0
I alt	69	62	346	87	43	41	1	152

Procedure	Afdeling								I alt	
	Sønderborg	Esbjerg	Fredericia	Holstebro	Randers	Skejby	Viborg	Aalborg	n	%
	n	n	n	n	n	n	n	n	n	%
Nefrektomi	3	15	14	35	30	146	84	156	705	23.87
Staging	59	29	0	105	52	2	78	218	697	23.60
Pyeloplastik	3	0	5	7	2	135	31	47	327	11.07
Abdominal testikel	3	1	2	10	0	151	35	55	281	9.51
Nefroureterektomi	4	9	2	16	15	32	12	38	207	7.01
Radikal prostatektomi	0	0	0	0	0	86	0	63	154	5.21
Adrenalektomi	0	0	0	0	0	2	1	25	146	4.94
Donornefrektomi	0	0	0	0	0	81	0	0	140	4.74
Partiel nefrektomi	1	1	2	0	2	46	16	8	89	3.01
P-kateter	2	0	0	30	0	15	17	7	77	2.61
Varicocele	0	5	1	14	2	0	36	6	71	2.40
Varia	0	0	1	0	0	14	4	7	41	1.39
Nefropeksi, cyste	0	0	0	0	0	5	5	1	12	0.41
Blære-operation	0	0	0	0	0	2	2	1	5	0.17
Urinvejssten	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0.07
I alt	75	60	27	217	103	717	322	632	2954	100.00

Antal laparoskopiske radikale prostatektomier pr afdeling fordelt på år

Sygehus	År						I alt	
	2005		2006		2007		N	%
	n	%	n	%	n	%		
Odense	0	0	1	2.33	4	4.44	5	3.29
Skejby	12	63.16	24	55.81	49	54.44	85	55.92
Aalborg	7	36.84	18	41.86	37	41.11	62	40.79
I alt	19	100.00	43	100.00	90	100.00	152	100.00

Prostatektomier er fremhævet særskilt da de forventes at stige betydeligt de næste år.

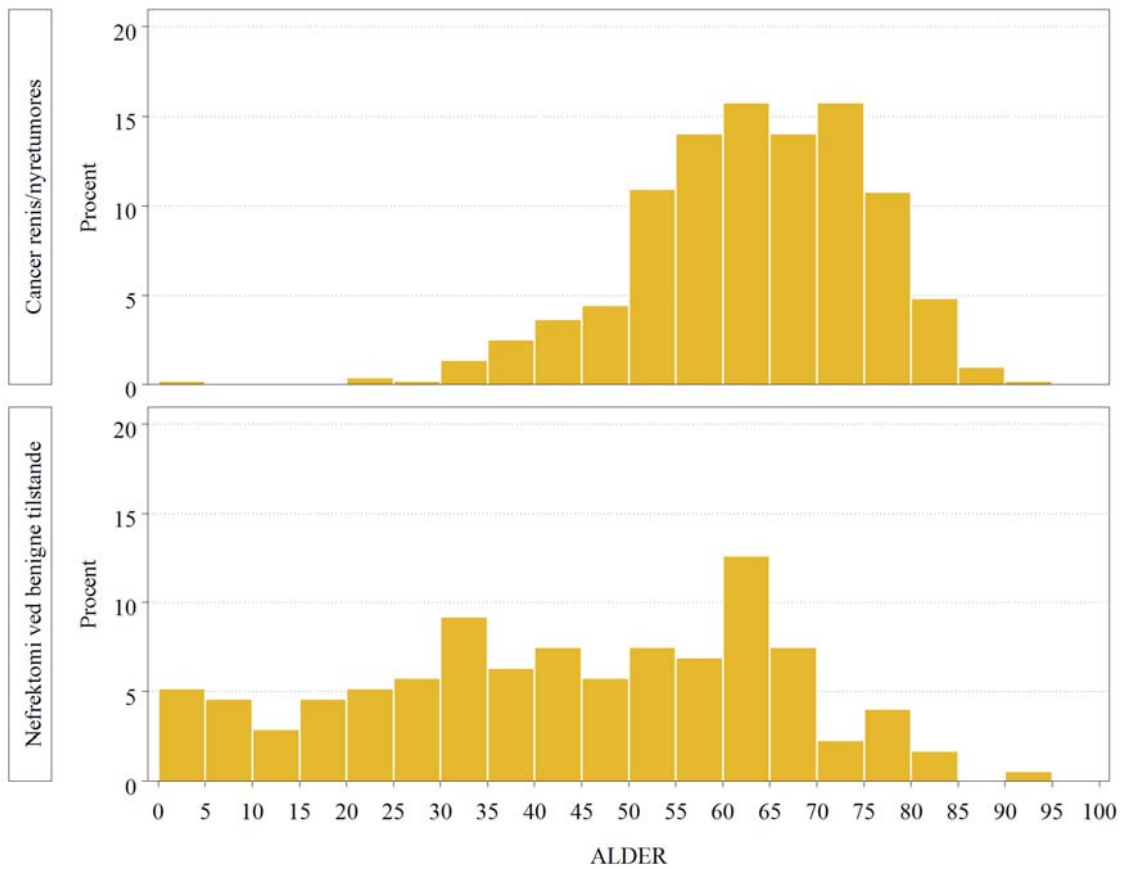
Diagnoser for nefrektomier

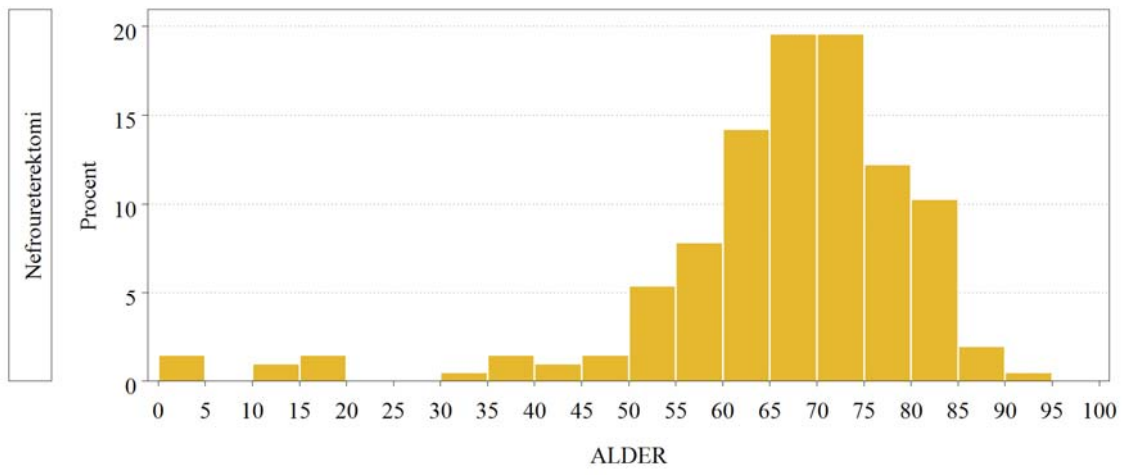
Diagnose	År					I alt	
	2003	2004	2005	2006	2007	n	%
	n	n	n	n	n		
Cancer renis/nyretumores	36	71	117	132	165	521	57.51
Nefroureterektomi	11	22	40	57	77	207	22.85
Nefrektomi ved benigne tilstande	26	26	35	40	50	177	19.54
Varia	0	0	0	0	1	1	0.11
I alt	73	119	192	229	293	906	100.00

I cancer renis/nyretumorer er benigne tumorer (f.eks. onkocytom) medtaget da den kirurgiske procedure er ens. Nefroureterektomierne er opført særskilt da det stigende antal giver meningsfulde tal for denne lidt mere krævende procedure. Under benigne tilstande henregnes skrumpenyrrer/udbrændte hydronefroses.

Alder for nefrektomier

Diagnose	Antal	Alder						
	N	Gennemsnit	Spredning	Min	Max	Median	Nedre kvartil	Øvre kvartil
Cancer renis/nyretumores	521	63.0	12.2	3.6	90.4	63.6	55.7	72.4
Nefrektomi ved benigne tilstande	177	43.2	21.9	0.5	91.2	44.1	26.4	62.2
Nefroureterektomi	207	66.2	15.5	0.9	90.7	68.6	60.9	75.3
Varia	1	33.0	0	33.0	33.0	33.0	33.0	33.0
I alt	906	59.9	17.4	0.5	91.2	63.0	52.7	72.2

Operationstid for nefrektomier

Diagnose	Antal	Operationstid						
	N	Gennemsnit	Spredning	Min	Max	Median	Nedre kvartil	Øvre kvartil
Cancer renis/nyretumores	521	191.4	72.0	47.0	660.0	180.0	145.0	235.0
Nefrektomi ved benigne tilstande	177	165.5	74.1	35.0	460.0	150.0	120.0	200.0
Nefroureterektomi	207	224.2	80.0	65.0	545.0	215.0	166.0	280.0
Varia	1	0	0	0	0	0	0	0
I alt	906	193.8	76.7	35.0	660.0	180.0	140.0	240.0

Operationstid for nefrektomier fordelt på år

Diagnose		Antal	Operationstid						
		N	Gennemsnit	Spredning	Min	Max	Median	Nedre kvartil	Øvre kvartil
		År							
Cancer renis/nyretumores	2003	36	188.9	50.5	80.0	300.0	185.0	150.0	225.0
	2004	71	182.4	79.5	75.0	660.0	172.0	140.0	205.0
	2005	117	203.7	71.8	60.0	474.0	195.0	150.0	240.0
	2006	132	198.3	75.0	63.0	423.0	180.0	150.0	240.0
	2007	165	181.5	69.0	47.0	375.0	180.0	135.0	220.0
Nefrektomi ved benigne tilstande	2003	26	145.2	52.7	40.0	240.0	135.0	100.0	180.0
	2004	26	151.7	56.8	70.0	300.0	145.5	105.0	200.0
	2005	35	183.7	87.6	90.0	440.0	150.0	120.0	195.0
	2006	40	177.4	91.1	35.0	460.0	152.5	114.5	222.5
	2007	50	160.5	63.1	45.0	315.0	155.0	120.0	195.0
Nefroureterektomi	2003	11	211.4	77.8	90.0	330.0	240.0	150.0	255.0
	2004	22	221.7	57.8	90.0	345.0	212.5	205.0	255.0
	2005	40	258.5	88.3	115.0	455.0	250.0	180.0	315.0
	2006	57	234.5	91.8	65.0	545.0	240.0	160.0	292.0
	2007	77	201.3	64.4	75.0	381.0	191.0	160.0	240.0
Varia	2007	1	0	0	0	0	0	0	0
Samlet		906	193.8	76.7	35.0	660.0	180.0	140.0	240.0

Operationstiden for nefrektomier er konstant med ca. 3 timer, maks. tiden som udtryk for begynder operationer er dog aftagende. Operationstiden for nefroureterektomier er faldende.

Operationstid for radikale prostatektomier

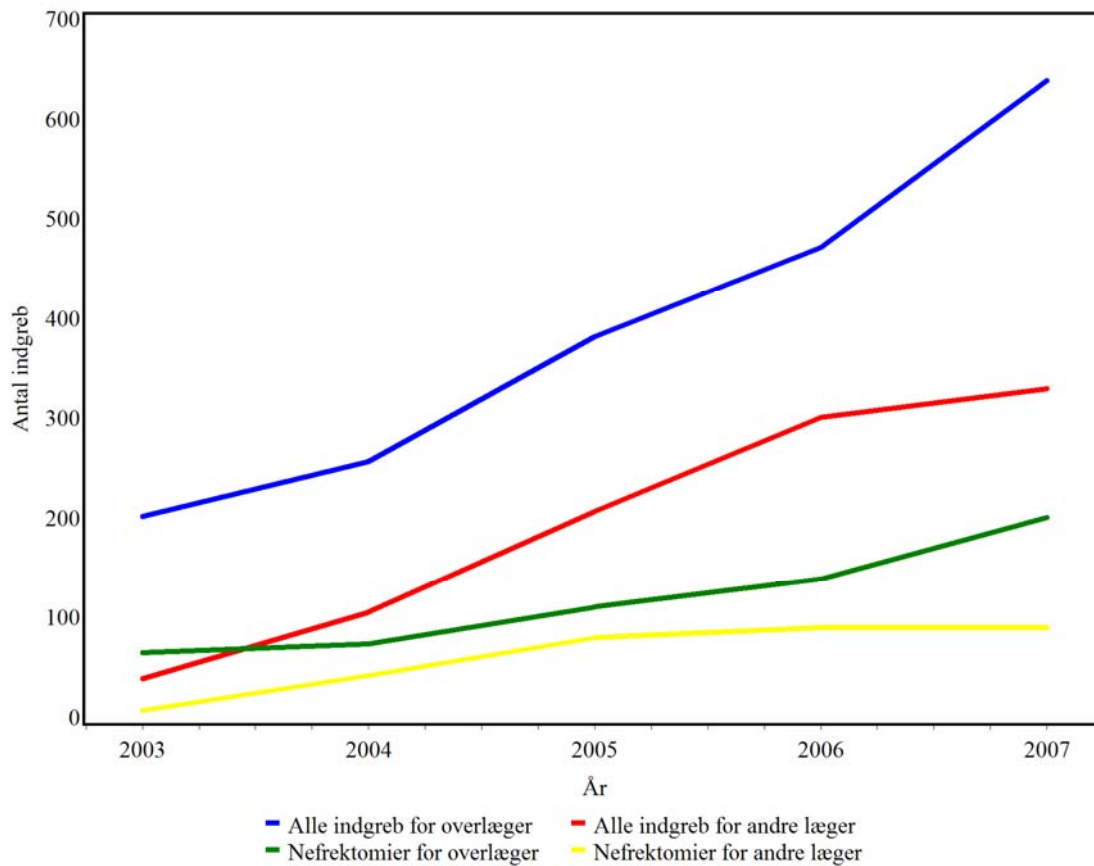
Diagnose	Antal	Operationstid						
	N	Gennemsnit	Spredning	Min	Max	Median	Nedre kvartil	Øvre kvartil
Prostatacancer	152	227.0	53.9	66.0	420.0	228.0	193.0	243.0

Operatør charge for alle operationer

Operatør charge	År										I alt	
	2003		2004		2005		2006		2007			
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Overlæge	202	83.47	257	70.22	382	64.64	472	60.98	639	65.14	1952	66.08
1. reservelæge	30	12.40	83	22.68	161	27.24	148	19.12	145	14.78	567	19.19
Afdelingslæge	0	0	18	4.92	38	6.43	127	16.41	157	16.00	340	11.51
Reservelæge	9	3.72	5	1.37	8	1.35	26	3.36	28	2.85	76	2.57
.	1	0.41	3	0.82	2	0.34	1	0.13	12	1.22	19	0.64
I alt	242	100.00	366	100.00	591	100.00	774	100.00	981	100.00	2954	100.00

Operatør charge for nefrektomier

Operatør charge	År										I alt	
	2003		2004		2005		2006		2007			
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	N	%
Overlæge	65	89.04	74	62.18	111	57.81	139	60.70	201	68.60	590	65.12
1. reservelæge	6	8.22	37	31.09	58	30.21	52	22.71	30	10.24	183	20.20
Afdelingslæge	0	0	5	4.20	18	9.38	36	15.72	56	19.11	115	12.69
Reservelæge	1	1.37	0	0	4	2.08	2	0.87	4	1.37	11	1.21
.	1	1.37	3	2.52	1	0.52	0	0	2	0.68	7	0.77
I alt	73	100.00	119	100.00	192	100.00	229	100.00	293	100.00	906	100.00

Selvom antallet af overlæger er stigende og en del af overlægerne er under uddannelse i laparoskopi så finder laparoskopiudvalget det bekymrende at ca. 65% af alle indgreb stadig udføres af overlæger. Databasens rubrik om der har været tale om en undervisningssituation er stadig ikke valid fordi alt for mange afdelinger stadig bruger et gammelt indberetningskema hvor undervisningssituation ikke er klart defineret. Den uddannelsessøgende skal udføre i det mindste en del af indgrebet for at der er tale om en udvisningssituation. Med ca. 1.000 om året burde afdelingerne overveje for alvor om de ikke burde intensivere uddannelsen.

Antal sengedage for nefrektomier

Diagnose	Antal	Sengedage						
	N	Gennemsnit	Spredning	Min	Max	Median	Nedre kvartil	Øvre kvartil
Cancer renis/nyretumores	521	4.6	4.6	0.0	49.0	3.0	2.0	5.0
Nefrektomi ved benigne tilstande	177	2.9	1.9	1.0	14.0	2.0	2.0	3.0
Nefroureterektomi	207	6.0	4.8	1.0	43.0	5.0	3.0	7.0
Varia	1	1.0	0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0
Samlet	906	4.6	4.4	0.0	49.0	3.0	2.0	6.0

Antal sengedage for radikale prostatektomier

Diagnose	Antal	Sengedage						
	N	Gennemsnit	Spredning	Min	Max	Median	Nedre kvartil	Øvre kvartil
Prostatacancer	152	2.3	4.7	1.0	50.0	1.0	1.0	2.0

Peroperative komplikationer for nefrektomier

Komplikationer	År										I alt	
	2003		2004		2005		2006		2007			
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	N	%
N	67	91.78	104	87.39	154	80.21	200	87.34	253	86.35	778	85.87
J	4	5.48	15	12.61	38	19.79	29	12.66	40	13.65	126	13.91
	2	2.74	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0.22
I alt	73	100.00	119	100.00	192	100.00	229	100.00	293	100.00	906	100.00

Peroperative komplikationer for nefrektomier

Komplikationer	Konvertering				I alt	
	.	Nej	Ja			
	n	n	n	N	%	
N	8	728	42	778	85.87	
J	3	46	77	126	13.91	
	1	0	1	2	0.22	
I alt	12	774	120	906	100.00	

Det skal indskræpes at alle procedurer man agter at foretage som laparoskopisk procedure skal indrapporteres selvom man hurtig konverterer til åben operation. Her gælder 'intention to treat' princippet.

Peroperative komplikationer for nefrektomier (fordelt på år)

Komplikationer	År										I alt	
	2003		2004		2005		2006		2007			
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	N	%
Blødning	2	50.00	9	60.00	22	57.89	17	58.62	29	72.50	79	62.70
Andet	2	50.00	4	26.67	12	31.58	6	20.69	11	27.50	35	27.78
Miltlæsion	0	0	2	13.33	4	10.53	6	20.69	0	0	12	9.52
I alt	4	100.00	15	100.00	38	100.00	29	100.00	40	100.00	126	100.00

Peroperative komplikationer for nefrektomier

Komplikationer	År										I alt	
	2003		2004		2005		2006		2007			
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	N	%
N	67	94.37	104	87.39	154	80.21	200	87.34	253	86.35	778	86.06
J	4	5.63	15	12.61	38	19.79	29	12.66	40	13.65	126	13.94
I alt	71	100.00	119	100.00	192	100.00	229	100.00	293	100.00	904	100.00

Peroperative komplikationer for nefrektomier der konverteres

Komplikationer	År										I alt	
	2003		2004		2005		2006		2007			
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	N	%
Blødning	1	50.00	4	66.67	15	68.18	12	60.00	22	81.48	54	70.13
Andet	1	50.00	2	33.33	6	27.27	5	25.00	5	18.52	19	24.68
Miltlæsion	0	0	0	0	1	4.55	3	15.00	0	0	4	5.19
I alt	2	100.00	6	100.00	22	100.00	20	100.00	27	100.00	77	100.00

Blødning er den hyppigste komplikation under operationerne og den hyppigste årsag til konvertering. Alle bør fokusere på at undgå blødning og øve sig i redskaber til håndtere den når den måtte opstå.

Peroperative komplikationer for radikale prostatektomier

Sygehus	Komplikation				I alt
	N		J		
	n	%	n	%	N
Skejby	78	91.76	7	8.24	85
Aalborg	59	96.72	2	3.28	61
Odense	5	100.00	0	0	5
I alt	142	94.04	9	5.96	151

Konverteringer fordelt på procedurer

Procedure	Konvertering				I alt	
	Nej		Ja			
	n	%	n	%	N	%
Nefrektomi	603	86.76	92	13.24	695	23.71
Staging	663	95.53	31	4.47	694	23.68
Pyeloplastik	309	94.79	17	5.21	326	11.12
Abdominal testikel	271	96.44	10	3.56	281	9.59
Nefroureterektomi	176	85.85	29	14.15	205	6.99
Radikal prostatektomi	150	97.40	4	2.60	154	5.25
Adrenalektomi	128	88.89	16	11.11	144	4.91
Donornefrektomi	136	98.55	2	1.45	138	4.71
Partiel nefrektomi	81	92.05	7	7.95	88	3.00
P-kateter	74	98.67	1	1.33	75	2.56
Varicocele	71	100.00	0	0	71	2.42
Varia	38	92.68	3	7.32	41	1.40
Nefropeksi, cyste	12	100.00	0	0	12	0.41
Blære-operation	4	80.00	1	20.00	5	0.17
Urinvejssten	2	100.00	0	0	2	0.07
I alt	2718	92.73	213	7.27	2931	100.00

Andel af konverteringer for nefrektomier

Sygehus	Konvertering				I alt N
	Nej		Ja		
	n	%	n	%	
Aalborg	163	86.24	26	13.76	189
Skejby	157	90.23	17	9.77	174
Herlev	92	82.14	20	17.86	112
Viborg	81	85.26	14	14.74	95
Odense	48	96.00	2	4.00	50
Holstebro	46	92.00	4	8.00	50
Randers	38	84.44	7	15.56	45
Frederiksborg	39	90.70	4	9.30	43
Frederiksberg	27	81.82	6	18.18	33
Esbjerg	18	75.00	6	25.00	24
Holbæk	17	80.95	4	19.05	21
Rigshospitalet	17	89.47	2	10.53	19
Fredericia	14	87.50	2	12.50	16
Roskilde	12	75.00	4	25.00	16
Sønderborg	5	71.43	2	28.57	7
I alt	774	86.58	120	13.42	894

Konverteringsrate for radikale prostatektomier

Sygehus	Konvertering				I alt N
	Nej		Ja		
	n	%	n	%	
Skejby	81	95.29	4	4.71	85
Aalborg	62	100.00	0	0	62
Odense	5	100.00	0	0	5
I alt	148	97.37	4	2.63	152

Peroperative komplikationer for alle procedurer

Komplikationer	År										I alt	
	2003		2004		2005		2006		2007			
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	N	%
N	227	94.98	336	91.80	534	90.36	712	92.23	900	91.93	2709	91.92
J	12	5.02	30	8.20	57	9.64	60	7.77	79	8.07	238	8.08
I alt	239	100.00	366	100.00	591	100.00	772	100.00	979	100.00	2947	100.00

Peroperative komplikationer for alle procedurer

Komplikationer	Konvertering					
	Nej		Ja		I alt	
	n	%	n	%	N	%
N	2599	92.07	94	3.33	2693	92.07
J	114	4.13	118	4.13	232	7.93
I alt	2713	92.07	212	7.77	2925	100.00

Peroperative komplikationer for alle procedurer fordelt på år

Komplikationer	År										I alt	
	2003		2004		2005		2006		2007			
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	N	%
Blødning	5	41.67	15	50.00	33	57.89	35	58.33	42	53.16	130	54.62
Andet	7	58.33	13	43.33	20	35.09	19	31.67	36	45.57	95	39.92
Miltlæsion	0	0	2	6.67	4	7.02	6	10.00	1	1.27	13	5.46
I alt	12	100.00	30	100.00	57	100.00	60	100.00	79	100.00	238	100.00

Peroperative komplikationer for alle procedurer(rapporteret tekst)

Komplikationer	I alt	
	N	%
Blødning	130	54.62
	14	5.88
adhæreencer	8	3.36
lille leverlæsion	3	1.26
lille miltrift	2	0.84
miltlæsion	2	0.84
pneumothorax	2	0.84
2 huller i peritonæum	1	0.42
blæreincision x 2	1	0.42
hø testis ikke vital	1	0.42
2 nåle mangler	1	0.42
manglende fremgang	1	0.42
tumorvækat i v cava	1	0.42
2 cm stort hul på blæren	1	0.42
blodtrykstigning	1	0.42
intraabd adhæreencer	1	0.42
ligeret a mes sup	1	0.42
1. port sat i ventriklen	1	0.42
rift i milten	1	0.42
afrevet tyndvægget gren fra ny	1	0.42
nyreb overrevet helt ved udtag	1	0.42
1. port i ventriklen	1	0.42
adhærenc,tykvægget pelvis og u	1	0.42
langvarig procedure	1	0.42
milt rift	1	0.42
hul på pleura	1	0.42
perop-skopi pga dobb-j kath	1	0.42
lille rift i milten	1	0.42
vanskelig anatomi	1	0.42
SEROSA BRIST V. SIN FLEXUR	1	0.42
læsion på duode- syet	1	0.42
læsion af hø n. obturator	1	0.42
udtalt inflammatorisk væv	1	0.42
lille miltrift, forsøget me su	1	0.42
prob med anastomose	1	0.42
fibrose i bækkenet	1	0.42
dårlig overblik	1	0.42
tumor fast på v.cava	1	0.42
arterie knækkede når den blev	1	0.42
probl m gul arm på SARA	1	0.42

Komplikationer	I alt	
	N	%
læsion af diagfragma	1	0.42
probl med at holde abdominaltr	1	0.42
miltlæsion - splenectomi	1	0.42
jj-kath glider ned i ureter	1	0.42
hul på colonflexum	1	0.42
ved fremdragning af nyre milte	1	0.42
stor lobus tertius	1	0.42
robotbipolar knækkede, intraab	1	0.42
serosarift på duodenum	1	0.42
hul i blæren	1	0.42
miltlæsion,diaphragmalæsionn	1	0.42
lidt luft præ peritonealt	1	0.42
ureter stenhård, fastsiddende	1	0.42
udtalt fibrosering	1	0.42
EndoGia stapler ikke, men skær	1	0.42
tab af nål, findes ved genneml	1	0.42
hul ureter + blære	1	0.42
minimal serosabrist, enkelt su	1	0.42
Robotarm sid. Fast	1	0.42
subk. Emfysem	1	0.42
pelvisperf./hydronefr.	1	0.42
Rectumperforation	1	0.42
punkt læsion i ileum	1	0.42
fibrose	1	0.42
stort periumbillikaalt hernie	1	0.42
anatomisk umuligt at gennemfør	1	0.42
adhæreencer efter sigm resec sl	1	0.42
store mængder adhæreencer efter	1	0.42
ureter fik et lille brænd med	1	0.42
forlænget op tid pga for lrt a	1	0.42
præp for stort til endobag, må	1	0.42
vanskelig oversigt pga adiposi	1	0.42
serosalæsion tyndtarm	1	0.42
karstapler defekt, vene frilag	1	0.42
hul på 6 cm stor binyre	1	0.42
serosalæsion af colon	1	0.42
dårlig overblik, adhæreencer	1	0.42
lille blærelæsion, sutur	1	0.42
læsion i duodenum	1	0.42
dårlig oversigt	1	0.42
sutur skar igennem	1	0.42
lille rift i milt	1	0.42

Komplikationer	I alt	
	N	%
ureter overskåret	1	0.42
ureterexcision	1	0.42
I alt	238	100.00

Til næste år vil laparoskopiudvalget definere hvad en komplikation er og kategorisere komplikationerne

Peroperative komplikationer for alle procedurer der konverteres

Komplikationer	År										I alt	
	2003		2004		2005		2006		2007			
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	N	%
Blødning	2	40.00	4	33.33	19	63.33	16	57.14	27	62.79	68	57.63
Andet	3	60.00	8	66.67	10	33.33	9	32.14	16	37.21	46	38.98
Miltlæsion	0	0	0	0	1	3.33	3	10.71	0	0	4	3.39
I alt	5	100.00	12	100.00	30	100.00	28	100.00	43	100.00	118	100.00

Konverteringsårsag når der ikke er komplikationer

Konverteringsårsag	År										I alt	
	2003		2004		2005		2006		2007			
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	N	%
	5	83.33	5	100.00	25	92.59	1	3.45	0	0	36	38.30
adhæreencer	0	0	0	0	0	0	2	6.90	2	7.41	4	4.26
blødning	0	0	0	0	0	0	2	6.90	1	3.70	3	3.19
manglende fremgang	0	0	0	0	0	0	0	0	3	11.11	3	3.19
manglende fremgang tidl. Pyelotomi	1	16.67	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1.06
langsom progression	0	0	0	0	1	3.70	0	0	0	0	1	1.06
svært fibrotisk ureter	0	0	0	0	0	0	1	3.45	0	0	1	1.06
testikel ikke intraperitoneal	0	0	0	0	0	0	1	3.45	0	0	1	1.06
manglende plads	0	0	0	0	0	0	1	3.45	0	0	1	1.06
fibrose, inflammation	0	0	0	0	0	0	1	3.45	0	0	1	1.06
tumor gik itu ved frilægning	0	0	0	0	0	0	1	3.45	0	0	1	1.06
multiple adhæreencer	0	0	0	0	0	0	1	3.45	0	0	1	1.06
adhæreencer-adipositas	0	0	0	0	0	0	1	3.45	0	0	1	1.06
anatomiske forhold	0	0	0	0	0	0	1	3.45	0	0	1	1.06
adherencer efter tidl nefrectomi	0	0	0	0	0	0	1	3.45	0	0	1	1.06
dårlig oversigt	0	0	0	0	0	0	1	3.45	0	0	1	1.06
svære adhæreencer	0	0	0	0	0	0	1	3.45	0	0	1	1.06
plan åben pga kronisk pancreatit	0	0	0	0	0	0	1	3.45	0	0	1	1.06
stor fibrøs kage	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3.70	1	1.06
adipøs pt dårlig oversigt	0	0	0	0	0	0	1	3.45	0	0	1	1.06
bevist åbning mhp ureterotomi	0	0	0	0	0	0	1	3.45	0	0	1	1.06
hurtigere op-tid, presset op program	0	0	0	0	0	0	1	3.45	0	0	1	1.06
tidl nyresten, massive adhæreencer	0	0	0	0	0	0	1	3.45	0	0	1	1.06
vanskelige forhold	0	0	0	0	1	3.70	0	0	0	0	1	1.06
hernie i inguinalkanalen	0	0	0	0	0	0	1	3.45	0	0	1	1.06
infl og fibrøse forhold i ureter	0	0	0	0	0	0	1	3.45	0	0	1	1.06
dårlig oversigt, stor tumor	0	0	0	0	0	0	1	3.45	0	0	1	1.06
tumor trombe i nyrene	0	0	0	0	0	0	1	3.45	0	0	1	1.06
talrige adhæreencer	0	0	0	0	0	0	1	3.45	0	0	1	1.06
ekstrem fedme bmi >40, mangl oversigt	0	0	0	0	0	0	1	3.45	0	0	1	1.06
tumor fastvokset til nyre og cava	0	0	0	0	0	0	1	3.45	0	0	1	1.06
uoverskuelig anatomi	0	0	0	0	0	0	1	3.45	0	0	1	1.06
tekniske probl m suturering	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3.70	1	1.06
febrilia	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3.70	1	1.06
usikker clivage bag prostata	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3.70	1	1.06
tumorindvækst og adhæreencer	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3.70	1	1.06
åbning af fixeret peritoneum	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3.70	1	1.06
infektion, pus	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3.70	1	1.06
nyrevenetrombe	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3.70	1	1.06

Konverteringsårsag	År										I alt	N	%
	2003		2004		2005		2006		2007				
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%			
fibroser og adhærencer	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3.70	1	1.06	
multiple infraadb forvoksninger, meget tyk pt	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3.70	1	1.06	
mangl fremgang	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3.70	1	1.06	
dårlig overblik	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3.70	1	1.06	
stor uretertumor, hele ureter dil til 3 cm og adherent	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3.70	1	1.06	
adhærencer, pt adipøs	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3.70	1	1.06	
umuligt at indføre guidewire i blæren	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3.70	1	1.06	
adhærencer+sivblødn	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3.70	1	1.06	
meget stor tumor	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3.70	1	1.06	
14 cm stor tumor	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3.70	1	1.06	
apparatfejl	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3.70	1	1.06	
carcinose m svære forandringer	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3.70	1	1.06	
arteriel aneurisme + blødning	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3.70	1	1.06	
I alt	6	100.00	5	100.00	27	100.00	29	100.00	27	100.00	94	100.00	

Konverteringsrate for alle procedurer

Sygehus	Konvertering				I alt N
	Nej		Ja		
	n	%	n	%	
Skejby	673	94.13	42	5.87	715
Aalborg	590	93.50	41	6.50	631
Herlev	310	90.64	32	9.36	342
Viborg	299	93.15	22	6.85	321
Holstebro	205	97.62	5	2.38	210
Odense	142	93.42	10	6.58	152
Randers	93	91.18	9	8.82	102
Frederiksborg	81	93.10	6	6.90	87
Sønderborg	64	85.33	11	14.67	75
Rigshospitalet	56	90.32	6	9.68	62
Frederiksberg	55	88.71	7	11.29	62
Esbjerg	52	86.67	8	13.33	60
Roskilde	39	90.70	4	9.30	43
Holbæk	34	82.93	7	17.07	41
Fredericia	24	88.89	3	11.11	27
Næstved	1	100.00	0	0	1
I alt	2718	92.73	213	7.27	2931

Transfusionsbehov for alle procedurer

Transfusion	I alt	%
	N	
Nej	1497	96.02
Ja	62	3.98
I alt	1559	100.00

Transfusionsbehov for nefrektomier

Transfusion	I alt	%
	N	
Nej	444	90.43
Ja	47	9.57
I alt	491	100.00

Postoperative komplikationer for nefrektomier

Komplikationer	År										I alt	
	2003		2004		2005		2006		2007			
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	N	%
Nej	66	92.96	105	88.24	155	81.58	187	84.23	245	85.96	758	85.46
Ja	5	7.04	14	11.76	35	18.42	35	15.77	40	14.04	129	14.54
I alt	71	100.00	119	100.00	190	100.00	222	100.00	285	100.00	887	100.00

Postoperative komplikationer for alle procedurer

Komplikationer	År										I alt	
	2003		2004		2005		2006		2007			
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	N	%
Nej	225	93.75	325	88.80	530	89.98	695	91.09	876	90.59	2651	90.63
Ja	15	6.25	41	11.20	59	10.02	68	8.91	91	9.41	274	9.37
I alt	240	100.00	366	100.00	589	100.00	763	100.00	967	100.00	2925	100.00

Antallet af komplikationer synes at være konstant over tid. Nedenstående tabel viser at det igen er blødning som er den hyppigste årsag til postoperative operationer.

Postoperative komplikationer for alle procedurer (rapporteret tekst)

Komplikationer	I alt N
febrilia	10
blødning	10
sårinfektion	7
hæmatom	7
pneumoni	6
smerter	6
sårruptur	3
urinretention	3
flankesmerter	2
ileus	2
pneumothorax	2
blødning fra binyreleje	2
sårinfektion overfladisk	2
koagel i pelvis nefrostomi	1
febril 14 dage post-op	1
genindl til smertebeh.	1
parastesier hø underekstr	1
febrilia+penoscrotal oedem	1
ansamling v høj nyre	1
smerter i flere måneder	1
re-op intra abd væske intet hul	1
nefrostomi	1
urinret 14 dage postop	1
overfladisk sårinfekt.	1
sårinfekt - spaltning + antibiotika	1
stign i se-urea	1
blodtryksfald	1
tyndtarmsslynge i subcutis	1
sårinfektion må spaltes	1
uræmi,manglende nedløb,nrfrostomi	1
sm+hævelse pga lejring	1
febril- hb fald	1
pneumoni, febrilia	1
pus fra cicat.samt epidymit	1
pt må bedøves igen pga sårruptur	1
6 port blod ved re-op	1
lungeembolier	1
genindlagt pga smerter	1
vedvarende smerter re-op adhærencer	1

Komplikationer	I alt N
blødning får 3 pt blod	1
hernie re-op	1
blødning (hgb 2,59	1
iskæmi af tyndtarm	1
hgb fald til 4,5	1
pneumoni - væskeansamling ve flanke	1
hæmatom nyreloge	1
indlagt en uge pga smerter-kvalme	1
vejtrækninsbesvær - emfysem	1
portblødn. 2 l udtømmes ved laparotomi	1
smerter - febrilia	1
genindl x2 med stigende creatinin	1
post-op sepsis	1
ileus, bilat pneumoni	1
post-op lungeinsuff. Respirator 3 uger	1
blødn fra porthul - hæmatom	1
gener fra jj + puelonefrit indl 2 dage	1
makr-hæmaturi + smerter	1
genindl med respstop+krampe	1
febrilia - konfusion	1
nefrostomi pga okk JJ kath	1
rygsmerter i flere måneder	1
smerter, febrilia	1
re-lap pga mistanke om blødn.	1
indl x 2 med flankesmerter og subfebrilia	1
spinal hovedpine	1
hæmatom og lille ve.sidig lungeinfiltrat	1
blødn fra fistel efter tidl n-dræn. Blædn i thorax	1
sårinfektion. Højfebril	1
hæmatemese, febril, abd-abces	1
crea-stigning. Subdiagfragmal ansamling	1
postop mange smerter i thorax	1
tarm læsion	1
smerter perinæum	1
blødenden ulcus duodenum	1
perforeret cholestytit, resp-insuf-hyperkaliæmi.	1
kath gledet ud,genindl	1
indl m smerter	1
RE-OP PERFORATION SIN FLEXUR	1
2/2 UVI	1
svimmelhed engang KAD	1
retention	1

Komplikationer	I alt N
følelsesløshed svt højre side af lænden	1
sepsis, resp. Insuff	1
kard-pulm insuff. Nyre insuff	1
blødning fra porthul	1
stenose gendannet, åben re-op	1
ileus, asperation, RDS	1
intraabd. Abces	1
lymfocele	1
decubitus lang op tid	1
genanlagt kath ifm kvittering af koagler	1
inficeret hæmatom	1
infektion i cicatrice	1
subfrbril 1 uge postop	1
resp insuff, respiratorbehandlet	1
resp problemer	1
temp. Stigning dag 3	1
blødning hb 5,4	1
tarnparalyse,sepsis,pneumoni	1
ileus tilstand, paralytisk	1
blødning fra ureterkar	1
abces	1
post-op kortvarig dialyse	1
post-op ileus pt re-opereret	1
hæmatom i cicatr spaltet	1
sm under hør kuvertur	1
genindl med feber og infektion	1
16/4 indl med apoplexi	1
tyndtarmsperforation	1
re-op pga voldsom blødn.	1
tyndtarmlæsion, facieruptur,sepsis	1
uroplani	1
inf cicatrice	1
port infektion under navlen	1
port infektion	1
infektion i porthul	1
hgb fald	1
blødende ulcer	1
smerter indl x 2	1
abces i cicatrice	1
suggilationer over abd.	1
epididymiy	1
dyb tromboflebit	1

Komplikationer	I alt N
sårruptur+ tyndtarmsperf	1
føleforstyrrelser ve hofte	1
ikterisk pga occl af galdeveje	1
displacering af dobb-j kath	1
svær levercirrose	1
portblødning re-op 3 liter	1
genindlagt efter 14 dage med abces	1
sivning fra drænsted	1
tp stign pneumoperitoneum	1
blødning i abdomen re-op	1
muskelnekrose, glutealregion	1
incarcereret hernie postop	1
paralytisk ileus (14 dage)	1
urinlækage gennem dræn efter kathsep	1
post-op sepsis og paralytisk ileus	1
duodenalsonde i 4 dage	1
cystit	1
resp probl respirator i 2 døgn	1
svær obstipation	1
genindl m sm i 2 døgn	1
hypæstesi sv t hofte og femur	1
svær kvalme + obstipation	1
re-op for blødning x2	1
føleforst hø hånd	1
ulcus duodeni, sårruptur	1
blødning fra port	1
N	1
stigende creatinin	1
sivblødning	1
kvalme/opkastn	1
uretrastrictur	1
postop sm krævende EDKmed efterfølg parastesier	1
uvi	1
lymfeproduktion i drænet	1
pneumoni, sårinfek	1
pt fik brachycardy, trykløs efter op ej tegn til ami	1
blødning/hæmatom i bugvæg	1
intraabd abces dræneret perkutant	1
AMI og overfl	1
genindl m smerter	1
anæmi efterfulgt af polyuri	1
tyndtarmsileus pga porthulshernie	1

Komplikationer	I alt N
genindl m smerter 1 dag	1
tci	1
obs lungeemboli overfl afd b	1
tyndtarmsperf, peritonit, stign carb+creat + dialysebeh	1
flankesmerter, displaceret jj kath	1
tarmperforation, septisk shock	1
kath gledet ud, defekt ballon	1
tetention 0g hæatom af scrotum	1
Vedvarende smerter	1
Rectoves. Fistel 3 ug.postop.	1
Febrilia	1
Urinlæk, smerter, febrilia	1
omentsnip i sår	1
infektion, fokus evt. lunger	1
Abdominalsmerter	1
pneumoni, unuri, hypotens.	1
Miltblødning	1
Stort.dræn-output i 3 dage	1
Lungestase+resp.probl.	1
Blødning	1
Recto-urethral fistel	1
febrilia, antibiot.behandl.	1
blødn fra binyrevene	1
rectushæmatom udtømt i UA	1
forværring af kent iskæmisk hjertesygdom	1
cardiopulmonal	1
rigelig drænproduktion og hgb fald	1
AMI	1
blødning til hgb 4,9	1
tyndtarmsileus incarcereret	1
blødning til hgb 4,8	1
stor drænproduktion i 2 dage	1
forbigående hypertensio art	1
genindl 1 døgn m smerter	1
genindl - anl af jj-kath	1
indl forlænget pga sårsm , opkastn	1
genindlagt 3 dage med sårkomplikationer	1
smerter jj-kath genanlagt	1
lav hgb - nyresvigt - dialyse - delirøs tilstand	1
paraphimosis	1
tyndtarmsperforation/ileus	1
lymfedrænage i 4 dage	1

Komplikationer	I alt N
sårruptur19-02-07	1
febrilia inficeret lymfocele	1
sårinfektion/sårruptur	1
lille hæmatom + febrilia	1
anastomoselækage	1
postop retarderede sm, ingen forklaring	1
sepsis	1
staph aureus infektion i porthul	1
dialysekrævende uræmi	1
tegn på tarmischæmi	1
stigende nyreparametre	1
atelektase	1
hæmatom, 2 dg senere splektomi	1
hypotensiv + lavdiurese	1
atrieflimmer	1
urinvejsinfektion	1
inf m pleuraeksudat og trombose i v femoralis	1
I alt	273

Reoperationer for alle procedurer

Reoperation	År										I alt	
	2003		2004		2005		2006		2007		N	%
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%		
Nej	239	98.76	355	96.99	577	97.96	751	98.17	922	96.95	2844	97.63
Ja	3	1.24	11	3.01	12	2.04	14	1.83	29	3.05	69	2.37
I alt	242	100.00	366	100.00	589	100.00	765	100.00	951	100.00	2913	100.00

Reoperationer for nefrektomier

Reoperation	År										I alt	%
	2003		2004		2005		2006		2007		N	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%		
Nej	73	100.00	117	98.32	183	95.31	215	96.85	263	93.93	851	96.05
Ja	0	0	2	1.68	9	4.69	7	3.15	17	6.07	35	3.95
I alt	73	100.00	119	100.00	192	100.00	222	100.00	280	100.00	886	100.00

Perioperativ mortalitet

AKTIONSDIAGNOSE	PROCEDURE_KODE	opdato	ALDER	OPERAT_R_CHARGE__O_A_R1_R_
DD301	KKAC20	06AUG2004	53	A
DN180	KKAC31	22JUL2005	70	O
DC649	KKAC01	31OCT2005	81	O
DC619	KPJD64	16MAR2005	68	O
DD302	KKAC21	26SEP2005	73	R1
DC649	KKAC01	30AUG2006	56	O
DC649	KKAC01	23OCT2006	40	O
DC669	KKAC21	06MAR2007	79	O
	KKAC01	03MAY2007	78	O
DC649	KKAC01	17JUL2007	73	O
DC649	KKAC01	03OCT2007	82	A
DC669	KKAC21	03SEP2007	70	R1
DC659	KKAC21	29OCT2007	87	O
DC649	KKAC01	25JUN2007	82	A
DC669	KKAC21	16APR2007	79	O

PEROP_KOMPLIKATIONER_TEKST	POSTOPKOMP_TEKST	EVT_D_DS_RSAG__ICS_KODE_	PERIOP_MORTALITET
ligeret a mes sup	iskæmi af tyndtarm	iskæmi af tyndtarm og lever	
J	perforeret cholestytit, resp-insuf- hyperkaliæmi.		J mors 25/7-05
blødning	kard-pulm insuff. Nyre insuff	AMI	J
	ileus, asperation, RDS	sepsis, multiorgansvigt	J
	blødning fra ureterkar	resp. Svigt. Nyresvigt	J
diffus blødning	svær levercirrose	leversvigt	J
		myokardieinfarct	J
		blødn fra mavesår	J
blødn, tarmperforation	tarmperforation, septisk shock	septisk shock	J
		J	J
blødning	blødning		J
	tyndtarmsileus incarcereret	hjertestop, sepsis,nyresvigt	J
blødning fra hilus		død 24/11-07	J
	tyndtarmsperforation/ileus	død 13/7-07	J
	tegn på tarmischæmi	tarmischæmi	J

Trans-/retroperitonealt fordelt på diagnoser

Diagnose	R		T		I alt	
	n	%	n	%	N	%
Cancer renis/nyretumores	3	1.19	250	98.81	253	19.72
Binyre tumorer	0	0	65	100.00	65	5.07
Nefrektomi ved benigne tilstande	6	7.23	77	92.77	83	6.47
Donor nefrektomi	0	0	59	100.00	59	4.60
Prostatacancer	28	7.80	331	92.20	359	27.98
Varicocele	2	8.00	23	92.00	25	1.95
Hydronefrose	33	22.30	115	77.70	148	11.54
Partiel nefrektomi	4	36.36	7	63.64	11	0.86
Intraabdominal testikel obs	0	0	106	100.00	106	8.26
P-kateter	0	0	38	100.00	38	2.96
Urinvejssten	0	0	2	100.00	2	0.16
Nefroureterektomi	3	2.73	107	97.27	110	8.57
Varia	1	4.17	23	95.83	24	1.87
I alt	80	6.24	1203	93.76	1283	100.00

Trans-/retroperitonealt fordelt på procedurer

Procedure	R		T		I alt	
	n	%	n	%	N	%
Nefrektomi	9	3.00	291	97.00	300	23.38
Donornefektomi	0	0	59	100.00	59	4.60
Staging	20	6.83	273	93.17	293	22.84
Varicocele	2	7.69	24	92.31	26	2.03
Pyeloplastik	33	22.92	111	77.08	144	11.22
P-kateter	0	0	38	100.00	38	2.96
Partiel nefrektomi	3	6.38	44	93.62	47	3.66
Abdominal testikel	0	0	104	100.00	104	8.11
Adrenalektomi	0	0	64	100.00	64	4.99
Radikal prostatektomi	8	12.12	58	87.88	66	5.14
Nefropeksi, cyste	0	0	7	100.00	7	0.55
Blære-operation	0	0	2	100.00	2	0.16
Urinvejssten	0	0	2	100.00	2	0.16
Nefroureterektomi	3	2.73	107	97.27	110	8.57
Varia	2	9.52	19	90.48	21	1.64
I alt	80	6.24	1203	93.76	1283	100.00

I det mindste ved pyeloplastikker og benigne nefrektomier burde man overveje den retroperitoneale adgang, noget som man naturlig vil vælge ved benign kirurgi.

Robotassisteret laparoskopi

Procedure	Robot				I alt	
	J		N			
	n	%	n	%	N	%
Nefrektomi	2	0.29	697	99.71	699	23.73
Staging	1	0.14	696	99.86	697	23.66
Pyeloplastik	128	39.14	199	60.86	327	11.10
Abdominal testikel	1	0.36	280	99.64	281	9.54
Nefroureterektomi	1	0.48	206	99.52	207	7.03
Radikal prostatektomi	86	55.84	68	44.16	154	5.23
Adrenalektomi	0	0	146	100.00	146	4.96
Donornefrektomi	1	0.72	138	99.28	139	4.72
Partiel nefrektomi	14	15.73	75	84.27	89	3.02
P-kateter	0	0	77	100.00	77	2.61
Varicocele	0	0	71	100.00	71	2.41
Varia	4	10.00	36	90.00	40	1.36
Nefropeksi, cyste	0	0	12	100.00	12	0.41
Blære-operation	1	20.00	4	80.00	5	0.17
Urinvejssten	0	0	2	100.00	2	0.07
I alt	239	8.11	2707	91.89	2946	100.00

Udover robotten i Skejby er der nu indkøbt en robot til Herlev og Aalborg. Det bliver spændende at se hvor mange operationer der vil blive udført robot-assisteret i den nærmeste fremtid. Læs Chris Eden's editorial [BJU Int.](#) 2008 Apr;101(7):791-2. Epub 2008 Jan 30. Minimal access radical prostatectomy: how is it shaping up? [Eden CG.](#) Department of Urology, The Royal Surrey County Hospital, Guildford, Surrey, PMID: 18241250 [PubMed - in process] som giver en kritisk gennemgang af bl.a. robotkirurgien ifm. den radikale prostatektomi.